

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.519.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 12838 Pani Posłanki Danuty Jazłowieckiej, w sprawie potrzeby wydłużenia okresu wypłacania zasiłku opiekuńczego rodzicom dzieci chorujących onkologicznie i genetycznie, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Zasady przyznawania i wypłaty zasiłków opiekuńczych uregulowano przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 501, z późn. zm.).

O zasiłek opiekuńczy może ubiegać się osoba ubezpieczona, zwolniona od wykonywania pracy ze względu na konieczność osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny. Zasiłek opiekuńczy przysługuje z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad:

- 1) dzieckiem w wieku do ukończenia 8 roku życia w przypadku:
 - a. nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły, do których dziecko uczęszczało, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą lub choroby dziennego opiekuna sprawujących opiekę nad dzieckiem,
 - b. porodu lub choroby małżonka ubezpieczonego lub rodzica dziecka, stale opiekujących się dzieckiem, jeżeli poród lub choroba uniemożliwia temu małżonkowi lub rodzicowi sprawowanie opieki,
 - c. pobytu małżonka ubezpieczonego lub rodzica dziecka, stale opiekujących się dzieckiem, w szpitalu albo innym zakładzie leczniczym prowadzonym przez podmiot leczniczy wykonujący działalność leczniczą w rodzaju stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych;
- 2) chorym dzieckiem w wieku do ukończenia 14 roku życia;
- 3) chorym dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego, codziennego udziału opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji do ukończenia przez nie 18 roku życia;
- 4) dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego codziennego udziału opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji do ukończenia przez nie 18 roku życia w przypadku:
 - a. porodu lub choroby małżonka ubezpieczonego albo rodzica dziecka, stale opiekujących się dzieckiem, jeżeli poród lub choroba uniemożliwia im dalsze sprawowanie opieki,

- b. pobytu małżonka ubezpieczonego lub rodzica dziecka stale opiekujących się dzieckiem w szpitalu albo innym zakładzie leczniczym prowadzonym przez podmiot leczniczy wykonujący działalność leczniczą w rodzaju stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych;

5) innym chorym członkiem rodziny.

Za członków rodziny w rozumieniu ustawy uważa się: małżonka, rodziców, rodzica dziecka, ojczyma, macochę, teściów, dziadków, wnuki, rodzeństwo oraz dzieci w wieku powyżej 14 lat – jeżeli pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z ubezpieczonym w okresie sprawowania opieki.

Za dzieci w rozumieniu ustawy uważa się z kolei dzieci własne ubezpieczonego lub jego małżonka oraz dzieci przysposobione, a także dzieci przyjęte na wychowanie i utrzymanie.

Zasiłek opiekuńczy przysługuje osobie uprawnionej przez okres zwolnienia od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 60 dni w roku kalendarzowym, jeżeli opieka sprawowana jest nad dziećmi do 8 roku życia w przypadkach określonych ustawą lub nad chorym dzieckiem do 14 roku życia, w tym także nad dzieckiem z niepełnosprawnością w tym wieku;
- 30 dni w roku kalendarzowym, jeśli opieka sprawowana jest nad: chorym dzieckiem z niepełnosprawnością, które ukończyło 14 rok życia, ale nie ukończyło 18 lat albo dzieckiem z niepełnosprawnością, które ukończyło 8 rok życia, ale nie ukończyło 18 lat w przypadkach ściśle określonych w ustawie;
- 14 dni w roku kalendarzowym, jeżeli opieka sprawowana jest nad chorym dzieckiem w wieku powyżej 14 roku życia lub nad innym chorym członkiem rodziny.

Oznacza to, że zasiłek opiekuńczy, w przypadku konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem do ukończenia 14 roku życia przysługuje, bez względu na rodzaj choroby dziecka, przez okres zwolnienia od wykonywania pracy, nie dłużej jednak niż przez 60 dni w roku kalendarzowym. Wszystkie choroby, w tym również te najcięższe, m.in. choroby nowotworowe, traktowane są obecnie na gruncie przepisów wskazanego aktu w taki sam sposób.

Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dostrzega szczególne potrzeby rodzin, które opiekują się dziećmi zmagającymi się z chorobami nowotworowymi, jak i problem osób opiekujących się chorymi potrzebującymi sprawowania długotrwałej osobistej opieki (np. osób dorosłych chorych na choroby onkologiczne, wszystkich osób chorych na niektóre choroby genetyczne czy doświadczających ciężkich urazów). Są to sytuacje wymagające nie tylko ogromnej siły i zaangażowania ze strony opiekunów, ale też ich odpowiedniego wsparcia systemowego.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stoi na stanowisku, że wszystkie zmiany dotyczące zasiłku opiekuńczego, w tym w szczególności wydłużenia okresu zasiłkowego w przypadkach związanych ze zwiększoną potrzebą sprawowania osobistej opieki nad osobą chorą przewlekłe, w tym – nad dziećmi chorymi onkologicznie, powinna odbywać się w dialogu z interesariuszami oraz środowiskiem medycznym. Ten model wprowadzania zmian z powodzeniem Ministerstwo stosowało przy okazji wprowadzenia uzupełniającego urlopu macierzyńskiego dla rodziców wcześniaków czy zmian w uprawnieniach rodziców doświadczających utraty ciąży.

Obecnie obowiązujący okres przysługiwania prawa do zasiłku opiekuńczego związany jest z kryterium wieku osoby pozostającej pod opieką i często nie wystarcza na sprawowanie aktywnej opieki przez cały czas choroby podopiecznego. Kwestia rozwiązania wskazanego problemu jest jednym z priorytetów resortu. Rozwiązania te muszą się przy tym mieścić w mechanizmach właściwych dla prawa ubezpieczeń społecznych. Zasiłek opiekuńczy jest bowiem świadczeniem z ubezpieczenia chorobowego.

Informuję, że obecnie w Ministerstwie prowadzone są prace analityczne związane z wytyczeniem kierunków zmian w przepisach regulujących prawo do zasiłku opiekuńczego. Planowane są konsultacje w tym zakresie z Ministrem Zdrowia. Celem tych działań jest wypracowanie rozwiązań, które będą w większym stopniu odpowiadały realnym potrzebom rodzin znajdujących się we wskazanych sytuacjach.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/